



Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **H/7127.**

Benyújtás dátuma: **2024-02-11 10:29**

Parlex azonosító: **WPHEMXUU0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Határozati javaslat benyújtása**

Benyújtó: **Gyurcsány Ferenc (DK), Arató Gergely (DK), Barkóczy Balázs (DK), Dr. Dávid Ferenc (DK), Dr. Komáromi Zoltán (DK), Dr. Oláh Lajos (DK), Dr. Vadai Ágnes (DK), Földi Judit (DK), Gréczy Zsolt (DK), Gy. Németh Erzsébet (DK), Hegedüs Andrea (DK), Kálmán Olga (DK), Sebián-Petrovszki László (DK), Varga Ferenc (független), Varga Zoltán (DK), Varju László (DK)**

Határozati javaslat címe: **A köztársasági elnök közvetlen választására és a választás első fordulójának a 2024. évi európai parlamenti és önkormányzati választásokkal együtt történő megtartásáról**

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 28. § (4) bekezdése alapján „**A köztársasági elnök közvetlen választására és a választás első fordulójának a 2024. évi európai parlamenti és önkormányzati választásokkal együtt történő megtartásáról**” címmel a mellékelt határozati javaslatot kívánom benyújtani.

...../2024. (.....) OGY határozat

**A köztársasági elnök közvetlen választására és a választás első fordulójának a 2024. évi európai parlamenti és önkormányzati választásokkal együtt történő megtartásáról**

Annak érdekében, hogy Magyarország államfője, a köztársasági elnök fejezze ki a nemzet egységét és – az Alaptörvényben biztosított jogkörének önálló és felelősségteljes gyakorlásával - hatékonyan őrködjön az államszervezet demokratikus működése felett az Országgyűlés a következő határozatot hozza:

1. Az Országgyűlés felszólítja a Kormányt, hogy a köztársasági elnökválasztás közvetlenségének megteremtése érdekében haladéktalanul tegyen javaslatot az Alaptörvény, valamint a választójoggal kapcsolatos törvényi szabályok módosítására a következő elvek figyelembevételével:
  - a) A köztársasági elnököt a választópolgárok általános és egyenlő választójog alapján közvetlen és titkos szavazással, a választók akaratának szabad kifejezését biztosító választáson 5 évre választják.
  - b) Köztársasági elnökké bármely magyar állampolgár megválasztható, aki a 35. életévét betöltötte. A köztársasági elnököt e tisztségre legfeljebb egy alkalommal lehet újraválasztani.
  - c) A köztársasági elnök választását jelölés előzi meg. A jelöléshez 100.000 fő választópolgár támogató aláírása szükséges. A jelölés ajánlóív aláírásával történik. Egy választópolgár több jelöltet is ajánlhat.
  - d) A köztársasági elnök választását az Országgyűlés tűzi ki.

A köztársasági elnök az első választási forduló eredménye alapján az lesz, aki a szavazatok több, mint felét megkapta, feltéve, hogy a választójoggal rendelkező állampolgárok több, mint fele szavazott.

Ha az első választási fordulóban a választójoggal rendelkező állampolgárok fele vagy a felénél kevesebb szavazott, a második választási fordulóban azok a köztársasági elnökjelöltek vehetnek részt, akik az első választási fordulóban is indultak.

Ha az első választási fordulóban a választójoggal rendelkező állampolgárok több, mint fele szavazott, de egyik köztársasági elnök-jelölt sem kapta meg a szavazatok több, mint felét, a második választási fordulóban a két legtöbb szavazatot kapó köztársasági elnök-jelölt indulhat.

A második választási forduló eredménye alapján az lesz a köztársasági elnök, aki a legtöbb szavazatot kapta, feltéve, hogy a választójoggal rendelkező állampolgárok több, mint egynegyede szavazott.

Ha a második választási fordulóban az állampolgárok egynegyede vagy egynegyedénél kevesebb szavazott, az Országgyűlés új választást tűz ki. Az új választást a második választási fordulót követően legkorábban százhusz, legkésőbb pedig száznegyven napon belül kell megtartani.

A második választási fordulót az első választási fordulót követő 21 napon belül kell megtartani.
2. A közvetlen köztársasági elnökválasztás első fordulóját első alkalommal a 2024. június 9-én tartandó európai parlamenti és önkormányzati választásokkal egyidejűleg kell megtartani.

3. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

## Általános indokolás

Magyarország három legutóbbi köztársasági elnökéről az illiberális politikai berendezkedés hatalomkoncentrációja eredményeképpen Orbán Viktor döntött. A Fidesz által megválasztott köztársasági elnök nem a nép egységét fejezte ki, hanem a Fideszhez, illetve Orbán Viktorhoz való elkötelezettségét. A három köztársasági elnökből kettő méltatlanná vált a tisztség betöltésére. A demokratikus pártok és a választópolgárok nyomásának hatására lemondásra kényszerültek. A legutóbbi esetben az ellenjegyzés gondatlan gyakorlása miatt megállapítható a Kormány felelőssége is.

Ennek a helyzetnek az oka részben a köztársasági elnökválasztás szabályozása, amely a parlament kezébe teszi le a köztársasági elnök jelölését, megválasztását. A hatalmával visszaélő Fidesz ezzel a lehetőséggel mindenfajta parlamenti, politikai, társadalmi egyeztetés nélkül élt.

A javaslat arra irányul, hogy ne az Országgyűlés, hanem a választópolgárok általános és egyenlő választójog alapján, közvetlen és titkos szavazással válasszák meg a köztársaság elnökét. Ez erősíti a köztársaság elnöki pozíció tekintélyét, társadalmi súlyát, növeli a választópolgárok közvetlen akaratnyilvánítását a köztársasági elnök megválasztásában.

A javaslat felhívja a Kormányt az Alaptörvény, valamint a választójoggal kapcsolatos törvényi szabályok szükséges módosításának mielőbbi beterjesztésére. Meghatározza a beterjesztendő jogszabályok alapelveit, kritériumait a választójog gyakorlásával, a jelöléssel és az eredmény megállapításával kapcsolatosan.

A határozati javaslat kezdeményezi a kialakult alkotmányos helyzet megoldása érdekében a választás mielőbbi lebonyolítását, amelyre költséghatékonyan a 2024. június 9-i az európai parlamenti és önkormányzati választással egyidőben kerülne sor, első ízben alkalmazva a köztársasági elnökválasztással kapcsolatosan a fentiekben javasolt szabályokat.